

ВПЛИВ ЗАГАЛЬНОІНЖЕНЕРНИХ ДИСЦИПЛІН НА МОТИВОВАНІСТЬ СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО ОТРИМАННЯ ФАХУ

**Семірненко Юрій Іванович,
Семірненко Світлана Леонідівна**

к.т.н., доценти
Сумський національний аграрний університет
м. Суми, Україна

Вступ. За своє життя інженеру, як і будь-якій людині з вищою освітою, доводиться кілька разів змінювати профіль своєї роботи. У більшості випадків, інженер працює на інженерних посадах, але з різного напрямку, або на посадах, що потребують інженерних знань, – а це можливо тільки завдяки належній загальноінженерній підготовці. Постійний процес оновлення техніки та технологій вимагають від майбутніх інженерів глибоких знань, умінь, гнучкості в перекваліфікації. Для цього на перший план виходить необхідність формування потужної основи для подальшого формування майбутнього конкурентоспроможного та мотивованого спеціаліста. Такою основою і є загальноінженерні дисципліни, які формують майбутнього інженера.

Мета роботи. Визначення проблем вмотивованості студентів спеціальності «Агроінженерія» до отримання фаху та пошук шляхів їх вирішення.

Матеріали та методи. Для вирішення завдання дослідження були використані методи: теоретичний, емпіричний та імовірнісний.

Результати та обговорення. Викладання загальноінженерних дисциплін на спеціальності «Агроінженерія» розпочинається з першого курсу першого семестру з дисципліни «Нарисна геометрія та комп'ютерна графіка» і закінчується другим семестром третього курсу, а саме – дисципліною «Деталі машин». Тобто, загальноінженерні дисципліни викладаються протягом трьох курсів і викладачі даних дисциплін одними з перших зіштовхуються з

проблемами навчання студентів та засвоєнням ними матеріалу. Однією із таких проблем є не розуміння студентами змісту обраної професії. Значна частина студентів, які вступили на інженерні спеціальності, мають низьку мотивацію до вивчення, як пропонованих дисциплін згідно з навчальним планом, так і до отримання самої спеціальності загалом.

На нашу думку, процес загальноінженерної підготовки студентів був ускладнений такими основними факторами як: нерозуміння сутності вибраної професії; (не)свідомість вибору спеціальності; низький рівень шкільної підготовки; відсутність у навчальних планах загальноосвітніх шкіл предмета «Креслення». Дані фактори були виявлені в результаті проведення кількісних розвідувальних досліджень.

Для виявлення проблем мотивації студентів до навчання та знаходження шляхів їх вирішення нами було проведено відповідне анкетування. Причому, анкетування проводиться на другій лекції у тих же студентів по мірі переходу з курсу на курс та вивчення відповідних дисциплін.

На початку першого семестру першого курсу проводиться перше анкетування з метою виявити розуміння студентів щодо змісту обраної професії, мотиву вибору спеціальності, визначення наявності дисципліни «Креслення» у шкільній підготовці. Виявлення вмотивованості студентів до отримання ними обраної спеціальності і ставлення до вивчення даної дисципліни проводилось як на початку вивчення кожної з дисциплін по курсах, так і наприкінці вивчення даних дисциплін.

На наступних курсах, при вивченні відповідних загально-інженерних дисциплін, проводиться друге анкетування.

У результаті проведення досліджень було встановлено, що розуміють зміст обраної професії 75% студентів, 10% не розуміють, 15% не дали відповіді. Відсоток студентів, які хотіли в шкільні роки навчатися на даній спеціальності і отримати даний фах – 52,5%.

Проведені анкетування по визначенню рівня шкільної підготовки показали, що 47,5% студентів вважають рівень своєї шкільної підготовки

недостатнім і тільки 20,0 % – достатнім.

Одним із основних шкільних предметів, що забезпечує якісне освоєння матеріалу загальноінженерних дисциплін є креслення. Результати анкетування показали, що даний предмет у школі вивчали 55% студентів, а 45% зовсім не вивчали.

Вмотивованість студентів до отримання фаху суттєво зростала з першого курсу до третього. Так, підвищення відсотку вмотивованих до отримання вибраного фаху студентів становило 5 % (на 1 курсі – 81,25%, на 2 курсі – 83,75%, на 3 курсі – 86,25%).

На вмотивованість студентів до отримання фаху, звичайно, великий вплив мало проходження практик студентами, проте основу складали особисті якості викладачів та впровадження нових технологій навчання: проблемно-активізовані технології проведення лекційних занять, технології проведення практичних занять на основі використання активізованих методів навчання, комп'ютерні технології проведення лабораторного практикуму, комп'ютерно-активізовані технології курсового проектування, застосування електронних підручників, комп'ютерні технології контролю знань студентів (модульний, підсумковий контроль).

Висновки. На основі проведених досліджень щодо розуміння сутності обраної студентами спеціальності й майбутнього цільового навчання вважаємо за потрібне:

- покращити профорієнтаційну роботу з учнями старших класів, шляхом проведення роз'яснювальної роботи з вибору майбутньої спеціальності;
- повернути спецкурси з креслення, фізики та ін. дисциплін;
- проводити зі студентами додаткові індивідуальні заняття;
- впроваджувати нові технології навчання;
- вдосконалювати матеріальну базу.